

предстоящей профессиональной деятельности и обеспечивает формирование системности профессионально-педагогических знаний.

Список использованных источников:

1. Безрукова В.С. Основы духовной культуры (Энциклопедический словарь педагога) – Екатеринбург – 2000. Режим доступа: <https://refdb.ru/look/2054801-pall.html>

Кравченко В.М.

*кандидат економічних наук, доцент,
Класичний приватний університет*

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ДО РОБОТИ В СИСТЕМІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Однією з інноваційних педагогічних технологій є технологія дистанційного навчання, в основі якої – принцип самостійного навчання, взаємодія студента з носіями і джерелами вільної та спеціально організованої навчальної інформації.

Дистанційна технологія навчання – сукупність методів і засобів навчання та адміністрування науково-освітніх навчальних процедур, які забезпечують проведення навчального, науково-дослідного процесу на відстані на основі використання сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій [3, с. 71].

Дистанційне навчання (від англ. Distant Learning) – навчання, при якому всі або більша частина навчальних процедур здійснюються з використанням сучасних інформаційних і телекомунікаційних технологій при територіальній роз'єднаності викладача і студентів, наукового керівника й дослідника [3, с. 71]. Дистанційне навчання тлумачать як сукупність інформаційних технологій; цілеспрямований, організований процес інтерактивної взаємодії (викладачів і студентів, студента і його однокурсників – з засобами навчання), який реалізується у специфічній дидактичній системі з переважанням самостійної роботи з освоєння досліджуваного навчального матеріалу з використанням сучасних технічних засобів і джерел інформації.

В цілому, «дистанційне навчання» означає організацію навчального процесу, коли студент навчається самостійно за розробленою викладачем програмою і віддалений від нього в просторі або в часі, однак може вести діалог з ним за допомогою засобів телекомунікації.

Для здійснення дистанційного навчання за допомогою Інтернет та інших мереж існують системи управління навчанням (від англ. Learning Management System, LMS), які використовуються для розробки, управління та поширення навчальних онлайн-матеріалів із забезпеченням спільного доступу. Створюються дані матеріали у візуальному навчальному середовищі. Найпоширенішою є система управління навчанням або віртуальне навчальне середовище Moodle (від англ. Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environmen – модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне

середовище), яке є вільним (розповсюджується за ліцензією GNU GPL) веб-додатком, що надає можливість створювати сайти для онлайн-навчання.

Система містить різного роду навчальний контент для всіх студентів, індивідуальні завдання та проекти групової роботи, засновані на змістовому й комунікативному компонентах. Система Moodle характеризується високим рівнем інтерактивності й дозволяє здійснювати процес навчання як у режимі реального часу (онлайн-лекції, семінари, чати тощо), так і в режимі вільного вибору часу студентом (вивчення навчального матеріалу, виконання групових та індивідуальних завдань, тестів).

У процесі дистанційної освіти провідна роль належить викладачеві. Із застосуванням Інтернет-технологій його педагогічні функції суттєво змінилися, збагатилися новим змістом і формою – викладач виступає посередником-консультантом між інформаційно-освітнім середовищем і студентом, організатором та координатором освітнього процесу, розробником певних освітніх електронних програм та комплексів.

Підготовка майбутніх викладачів до роботи в системі дистанційного (електронного) навчання є важливою складовою їхньої професійної підготовки в умовах магістратури, оскільки з розвитком інформаційних технологій у недалекому майбутньому цей напрям навчання буде найпріоритетнішим у системі вищої неперервної освіти.

Маючи високу мотивацію для творчої самостійної пізнавальної діяльності в групах та індивідуально, студенти отримують доступ до інформаційних ресурсів мереж, мають можливість самостійно знаходити додаткову інформацію. В процесі такої роботи викладач виступає і експертом, і керівником, і консультантом, і координатором багатьох кроків та дій студентів.

Впровадження у навчальний процес інформаційних технологій підвищує зацікавленість магістрантів навчальним матеріалом, можливостями його використання в професійній діяльності; сприяє виробленню й закріпленню навичок роботи з додатковими джерелами (літературою, довідниками, ресурсами Інтернет тощо).

Досвід показує, що дистанційне навчання підвищує мотивацію студентів до вивчення предметних дисциплін з використанням методу проектів, збільшує частку творчих робіт, передбачає можливість для отримання додаткової інформації; дозволяє підвищити загальну інформаційну культуру майбутніх викладачів.

У процесі професійної підготовки магістрантів – майбутніх викладачів до роботи в системі дистанційної освіти необхідно враховувати вимоги, які висуватимуться до них у їхній майбутній педагогічній діяльності, а саме: 1) володіння комп'ютерною грамотністю на рівні кваліфікованого користувача; 2) наявність широкого кругозору щодо питань застосування інформаційних та комунікаційних технологій в освіті, чіткого уявлення про технологію дистанційного навчання; 3) вміння працювати в Інтернет-мережі та системі управління навчанням навчального закладу у межах доступу до своєї категорії користувача; 4) здатність проектувати та створювати електронні комплекси з навчальних дисциплін (робочі програми, навчальний контент, завдання для виконання студентів, тести), використовуючи можливості систем управління навчанням; 5) сформованість навичок

використання різноманітних форм інтерактивної взаємодії зі студентами, застосування форм контролю знань, умінь та навичок в умовах Інтернет-освіти, а також уміння вести електронну документацію; б) обізнаність з педагогічними та психологічними основами дистанційного навчання і врахування їх у навчальній роботі [1].

Ефективність дистанційного навчання залежить від якості дистанційних курсів та педагогічної майстерності викладачів (методичний супровід курсу, ефективне планування, забезпечення консультування студентів та контроль їх навчальної діяльності).

Попри прогресивність позитивних моментів дистанційної освіти (підвищення ефективності пізнавально-самостійної, позааудиторної навчальної діяльності студентів; вільний доступ до потужних джерел інформації; економія часу викладача і студентів тощо) технології дистанційного навчання у вищій школі створюють певний комунікативний бар'єр між викладачем і студентами, оскільки живе спілкування, що відбувається під час аудиторної роботи, – відсутнє; до того ж роль викладача і його власного прикладу в процесі формування інтелектуальної особистості студента – суттєво знижується. Віртуальне спілкування ніяким чином не може замінити «живого» слова й уважного погляду викладача в аудиторії. Наразі ще спостерігається і недостатня психологічна та ІКТ-підготовленість викладачів до викладання навчальних дисциплін в системі дистанційної освіти.

Як зазначає Н. Полякова, підготовка базується на створенні певних організаційно-педагогічних умов, а саме: забезпечення психологічного комфорту у процесі підготовки (створенні ситуації успіху, доброзичливої атмосфери; індивідуальний підхід (урахування особистісних, вікових, ментальних особливостей, світоглядної позиції педагогів); безперервність процесу підготовки та її практико-орієнтована спрямованість [2].

Ефективній підготовці майбутніх викладачів до використання технології дистанційного навчання сприяє: 1) оптимальне поєднання їхнього очного аудиторного навчання з електронною підтримкою навчального процесу за дистанційними технологіями (виконання ролі «студент» в системі управління навчанням); 2) виконання різноманітних завдань з розробки елементів навчальних комплексів дисциплін та їх розміщення в системі управління навчанням (виконання ролі «асистент»); 3) проведення (з урахуванням можливості засобів середовища Moodle) розробки та апробації нових видів завдань, які сприяють пошуку та систематизації навчального матеріалу (SCORM пакет, База даних, Глосарій), самонавчання та самоконтролю студентів (Семинар, Тест), їхньому інтерактивному спілкуванню (Форум, Чат, Вікі); 4) проведення різноманітних конкурсів серед магістрантів на кращу розробку електронних навчальних матеріалів, методичних рекомендацій в системі електронної підтримки навчального процесу; 5) презентація результатів досліджень з метою обміну досвідом на конференціях з використання Інтернет-технологій в освітньому процесі тощо.

Оптимізації підготовки майбутніх викладачів в умовах магістратури до роботи в системі дистанційної освіти також сприяє введення до навчального плану магістрантів спеціальності «Науки про освіту» (освітньої програми «Педагогіка вищої школи») спецкурсів «Методика проведення навчальних занять з використанням ІКТ» й «Інноваційні педагогічні технології», а також

проведення психолого-педагогічного семінару «Особливості організаційно-педагогічної діяльності викладача в системі дистанційної освіти».

Список використаних джерел:

1. Журавлева О. Б. Управление Интернет-обучением в высшей школе / О. Б. Журавлева, Б. И. Крук, Е. Г. Соломина; под ред. Б. И. Крука. – 2-е изд. – М. : Горячая линия-Телеком, 2007. – 224 с.
2. Полякова Н. В. Дистанционное обучение студентов технического ВУЗа / Н. В. Полякова, М. Н. Коньгина // Сборник научных трудов СевКавГТУ. Серия «Гуманитарные науки». – 2007. – № 5. – С. 125–127.
3. Сарыбеков М. Н., Сыдыкназаров М. К. Словарь науки. Общенаучные термины и определения, науковедческие понятия и категории: Учебное пособие. Изд. 2-е, доп. и перераб. – Алмати: Триумф «Т», 2008. – 504 с.

Лихошвед Н.В.

старший викладач,

Житомирський національний агроєкологічний університет

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ДО ІНШОМОВНОГО СПІЛКУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОЮ ПОШТОЮ

Спілкування електронною поштою є невід'ємною складовою щоденної діяльності менеджерів підприємств. Тому особливу увагу в процесі навчання іноземної мови студентів відповідних спеціальностей необхідно приділяти розвитку культури іншомовного електронного ділового спілкування.

Ми пропонуємо технологію навчання ділового електронного спілкування за принципом проектної діяльності, яка складається з двох етапів.

I етап – ознайомлення студентів із теоретичними засадами ділового спілкування:

а) типи листів: супровідні, листи-відповіді, листи-прохання, листи-повідомлення, листи-нагадування, рекламні листи, листи-запити, листи-підтвердження, рекомендаційні листи, листи-запрошення, лист-вітання, листи-подяки, листи-вибачення, листи-відмови, листи до боржників, рекламаційні листи, листи-претензії тощо [1, с. 177].

б) структура листів. Листи складаються із привітання, вступної, основної та заключної частини, зміст та мовні кліше яких залежать від типу листа. До загальних правил, які стосуються структури листів, зокрема, належать такі:

- у вступній частині міститься посилання на попереднє листування (за наявності), стисла констатація фактів тощо;

- в основній частині залежно від типу листа міститься прохання, вказівки, додаткова інформація.

- в заключній частині висловлюється прохання звертатися у випадку виникнення питань, подяка, сподівання на подальшу співпрацю тощо [2, с. 65].

Типи завдань для I етапу:

- Перегляньте зразки листів, визначте тип кожного листа.